

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING Storvretaskolan

Planen avser: Förskoleklass Grundskola Fritidshem	Storvretaskolan Ärentunavägen 8 743 30 Storvreta Tel: 018-7276760 Mail: storvretaskolan@ uppsala.se
Ansvarig för planen Rektor: Elin Waldenvik	Elin Waldenvik elin.waldenvik@ uppsala.se 018- 727 67 66
Planens giltighetstid:	Antagen 2019–08. Gäller till 2020–08

1. SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta insatser och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för utveckling, uppföljning och utvärdering.. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet och att säkerställa att barnkonventionen följs.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och hur insatser ska följas upp.

2. UTVÄRDERING AV ÅTGÄRDER ENLIGT FÖREGÅENDE PLAN

Utvärderingen av hur åtgärderna i föregående plan har genomförts är utgångspunkten för den nya planen.

Föregående periods åtgärder	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Bussvakt varje dag.	Alla ska känna sig trygga vid busshållplatsen.	Det finns bussvakter varje dag.
Skolgården delas in i zoner under samtliga raster. Rastvakter från kl. 08:00 varje morgon. Förskoleklasserna har egna raster med minst en personal från varje klass ute. Rastvakterna bär alltid gula västar så att de syns bra på skolgården.	Förbättra det sociala klimatet på skolgården.	Skolgården har delats in i zoner. Rastvakter finns från 8:00 varje dag. Förskoleklasserna har egna raster med minst en personal från varje klass ute. Rastvakter har haft gula västar för att synas bra på skolgården.
Kartlägga och sedan arbeta för att eliminera områden/ situationer som upplevs otrygga.	Alla ska känna sig trygga på skolan.	Kartläggningen av otrygga platser ledde till en revidering av skolgårdens zonindelning samt schema för rastvärdarna.
Personal finns med i omklädningsrummet vid idrotten för år 1–2. Målet är att både	Öka tryggheten i omklädningsrummet.	Detta har fungerat bra.

en man och kvinna ska finnas tillgängliga, så att båda omklädningsrummen är bemannade. I de högre årskurserna finns idrottsläraren tillgänglig.		
Kul på rasten	Öka tryggheten på skolgården	Kul på rasten har varit en mycket uppskattad aktivitet och vi upplever att det bidragit till en ökad känsla av trygghet.
Trygghetshjul som utvärderas och följs upp kontinuerligt.	Förebygga risker för att kränkningar ska uppstå	I samband med analys av skolans trygghetsarbete som genomfördes i juni har en plan för kommande läsår skapats.
Fokusgrupper i åk 5 med fokus på elevernas vanor och förhållningssätt på nätet.	Kartläggning av elevernas vanor och förhållningssätt på nätet. Syftet är sedan att utifrån kartläggningen lägga upp ett arbete kring detta tillsammans med elever och föräldrar.	Samtal i alla klasser i åk 4 och 5 har genomförts och kommer att fortsätta under våren. Materialet som används av dels åk 5 och trygghetsgruppen har sammanställts för vidare arbete.
Storvretaskolan deltar i IBIS i samarbete med Uppsala universitet.	Främja en inkluderande skola genom positivt lärandestöd för alla. Utveckla en positiv skolkultur som stärker elevernas skolprestationer, sociala färdigheter samt förebygga och hantera utmanande beteende.	Projektet har gett resultat genom att skapa en lugnare miljö kring matsalen och skolan har skapat en ny regelmatris.
Extra rastvakter vid kullen och fotbollsplanen då dessa ställen upplevs som otrygga.	Alla elever ska känna sig trygga på skolan.	Kartläggningen ledde till ökad trygghet på kullen och fotbollsplanen.
All personal ansvarar gemensamt för att se till att alla elever är utomhus på rasterna.	Alla elever ska känna sig trygga på skolan.	Elever vistas fortfarande inomhus på rasterna.

2.1. Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?

Ja

Nej

Om nej, varför?

3. FRÄMJANDE ARBETE

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Syftet är att skapa en trygg förskole- och skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla elever och genomförs utan att det föranleds av något särskilt identifierat problem i verksamheten.

3.1. Förskolans/skolans prioriterade insatser

Områden

1. Kränkande behandling
2. Kön
3. Könsidentitet eller könsuttryck
4. Etnisk tillhörighet
5. Religion eller annan trosuppfattning
6. Funktionsnedsättning
7. Sexuell läggning
8. Ålder

Insats	Områden som berörs av insatsen (ange nummer)	Ansvar/person anges	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Regler och konsekvenser som blir tydliga för elever och vårdnadshavare genom att de visas och diskuteras i skolan samt läggs ut på hemsidan. Reglerna ska vara uppsatta i varje undervisningslokal.	1,2,3,4,5,6,7,8	All personal.	Läsåret 2019–2020	Genom skriftlig utvärdering av personalen juni 2020. Diskuteras i arbetslagen.
Tydlig värdegrund- Vi arbetar med värdegrund i klasserna under hela året.	1,2,3,4,5,6,7,8	All personal	Läsåret 2019–2020	SKL:s enkät i mars 2020. Genom skriftlig utvärdering av personalen juni 2020. Diskuteras i arbetslagen.
Temadag- likabehandling ”Allas lika rätt att vara olika”	1,2,3,4,5,6,7,8	Klasslärare/fritidspersonal	HT 2020	Utvärdering på arbetslagskonferens.

En skoldag med arbete som anknyter till diskrimineringsgrunderna på olika sätt.				
Fadderverksamhet	1,2,3,4,5,6,7,8	Klasslärare/ fritidspersonal	2–3 gånger/ termin.	Utvärdering i juni 2020. Elever och personal.
Elevanpassad likabehandlingsplan för att öka förståelsen hos eleverna.	1,2,3,4,5,6,7,8	Trygghetsgruppen/ elevrådet.	Läsåret 2019-2020	Utvärderas i juni 2020 . Diskuteras i arbetslagen och på elevrådet.
Trygghetsvecka efter varje lov och vid terminsuppstart där all personal är ute på rasterna, skolans värdegrund diskuteras i alla mentorsgrupper och på fritids.	1,2,3,4,5,6,7,8	All personal.	Läsåret 2019–2020 samt veckan efter alla lov.	Utvärderas juni 2020.
Presentation av medlemmarna i skolans trygghetsgrupp i alla klasser.	1,2,3,4,5,6,7,8	Trygghetsgruppen	Läsårets början.	Utvärderas i juni 2020.
Lekbod med material för utomhuslek och en meningsfull rast.	1,2,3,4,5,6,7,8	Speciallärare	Läsåret 2019-2020	Utvärderas i juni 2020.
Skolans trygghetshjul med olika temaområden. Trygghetshjulet ska finnas i alla klassrum och vara en stående punkt på trygghetsgruppens träffar.	1,2,3,4,5,6,7,8	Trygghetsgruppen	Läsåret 2019–2020	Utvärderas i juni 2020.
Kul på rasten	1,2,3,4,5,6,7,8	Kul på rasten-gruppen	Läsåret	Utvärdering i slutet av varje termin

			2019–2020	
Arbeta aktivt för att motverka traditionella könsroller, t ex genom att vara lyhörd och accepterande mot elever som väljer att överskrida förväntade könsroller i leken.	2,3	All personal	Läsåret 2019–2020	Utvärderas i juni 2020.
Vid planering av skolans verksamhet vid t.ex. utflykter och idrottsdagar ska konsekvenser för elever med olika funktionshinder beaktas och anpassas utifrån elevernas behov.	6	All personal	Läsåret 2019-2020	Utvärderas i juni 2020
Öka förståelsen för elevernas förhållningssätt på nätet och i sociala medier.	1,2,3,4,5,6,7,8	Trygghetsgruppen och klasslärare	Läsåret 2019–2020	Utvärderas i juni 2020
Trygghetsteamet analyserar de eventuella kränkningar som ägt rum. Vilka typer av kränkningar förekommer och hur kan skolans personal arbeta för att motverka dessa som ett led i vårt främjande och förebyggande arbete.	1,2,3,4,5,6,7,8	Trygghetsteamet	Läsåret 2019–2020	Sammanställs under terminen. Utvärderas i juni 2020
Arbete i åk 5 på skolan med temat Kropp & knopp.	1,2,3,7,8	Skolkuratoren och skolsköterska	Läsåret 2019–2020	Utvärdering i juni 2020.
Rastvärd inomhus	1,2,3,4,5,6,7,8	Rastvärd	Läsåret 2019-2020	Utvärdering i juni 2019-2020.

4. KARTLÄGGNING

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Kartläggningen omfattar såväl förekomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

4.1. Redovisning av hur periodens kartläggning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

Skolans elever har enskilt gjort en trygghetsenkät där de fick berätta om de kände sig trygga eller otrygga vid olika platser på skolgården och inomhus i de olika lokalerna där eleverna vistas samt raster och beteende hos elever och personal. Enkäten görs enskilt och digitalt i åk 1-5. I förskoleklasserna genomfördes enkäten enskilt med vuxen.

Diskussioner i klassråd och elevråd.

Personalen för regelbundet samtal om trivsel, trygghet, arbetsro, skolans regler och värdegrundsarbetet.

Skolans trygghetsteam, som består av skolkurator och speciallärare, arbetar aktivt med elevärenden inom området och delger skolledningen och elevhälsoteamet information.

4.2. Områden som berörts i kartläggningen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

4.3. Redovisning av kartläggningens resultat och analys

Utifrån sammanställningen av skolans resultat i vår egen trygghetsenkät med fokus på trygga eller otrygga platser på skolgården och inomhus i de olika lokalerna där eleverna vistas samt raster och beteende hos elever och personal.

De platser flest elever upplever som otrygga är fotbollsplanen och baksidan. Den upplevda otryggheten i idrottens omklädningsrum har minskat. Eleverna upplever mycket spring i korridorerna på rasterna.

På frågan om barn kan göra elaka saker mot varandra utan att vuxna gör något åt det var det ett lågt resultat.

Resultaten av kartläggningen har gett oss ett underlag för att förbättra och utveckla vårt trygghetsarbete.

5. FÖREBYGGANDE ARBETE

Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår från identifierade riskfaktorer. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. De konkreta insatser som planeras utgår från den kartläggning som gjorts.

5.1. Konkreta insatser utifrån årets kartläggning och utvärderingen av föregående plan

Insats	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Fortsatt bussvakt varje dag.	Skola och fritids.	Alla ska känna sig trygga vid busshållplatsen.	All personal.	Läsåret 2019–2020	Juni 2020
Skolgården delas in i zoner under samtliga raster. Rastvakter från kl. 08:00 varje morgon. Förskoleklasserna har egna raster med minst en personal från varje klass ute. Rastvakterna bär alltid gula västar så att de syns bra på skolgården.	Skola och fritids.	Förbättra det sociala klimatet på skolgården.	All personal.	Läsåret 2019–2020	Juni 2020
Kartlägga och sedan eliminera områden/situationer som upplevs otrygga.	Skola och fritids	Alla ska känna sig trygga på skolan.	All personal	Läsåret 2019–2020	Juni 2020

Personal finns med i omklädningsrummet vid idrotten för år 1–2. Målet är att både en man och kvinna ska finnas tillgängliga, så att båda omklädningsrummen är bemannade. I de högre årskurserna finns idrottsläraren tillgänglig.	Skola.	Öka tryggheten i omklädningsrummet.	Fritidspersonal Idrottslärare	Läsåret 2019– 2020	Juni 2020
Kul på rasten	Skola	Öka tryggheten på skolgården	Kul på rasten- gruppen	Läsåret 2019– 2020	Juni 2020
Trygghetshjul som utvärderas och följs upp kontinuerligt.	Skola och fritids	Förebygga risker för att kränkningar ska uppstå.	Trygghets- gruppen	Läsåret 2019– 2020	Juni 2020
Klassbesök i åk 4-5 med fokus på elevernas vanor och förhållningssätt på nätet.	Skola	Kartläggning av elevernas vanor och förhållningssätt på nätet. Syftet är sedan att utifrån kartläggningen lägga upp ett arbete kring detta tillsammans med lärare och elever.	Trygghetsgrupp en	Läsåret 2019– 2020	Juni 2020
Storvretaskolan deltar i IBIS i samarbete med Uppsala universitet.	Skola och fritids	Främja en inkluderande skola genom positivt lärandestöd för alla. Utveckla en positiv skolkultur som stärker elevernas skolprestationer, social färdigheter samt förebygga och hantera utmanande beteende.	IBIS- teamet	Läsåret 2019-2020	Juni 2020
Extra rastvakt vid baksidan och fotbollsplanen då de ställena upplevs som otrygga.	Skola och fritids	På rastvaktsschemat ska extra personal finnas vid	All personal	Läsåret 2019– 2020	Juni 2020

		baksidan och fotbollsplanen.			
All personal ansvarar gemensamt för att se till att alla elever är utomhus på rasterna samt rastvärd inomhus.	Skola och fritids	All personal har en gemensam syn kring att alla elever ska vistas utomhus på rasterna.	Alla personal	Läsåret 2019–2020	Juni 2020

6. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Se Utbildningsförvaltningens rutin för anmälan och handläggning av kränkande behandling och definitioner och begrepp ur Allmänna råd LÄNKAR

6.1. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Vårdnadshavare informeras vid föräldramöten. Via skolans hemsida finns en länk till Utbildningsförvaltningens blankett för anmälan om kränkande behandling och trakasserier.

I början av terminen pratar vi med eleverna och går igenom vår elevversion av likabehandlingsplanen. Där finns beskrivet hur man som elev kan gå tillväga om man upptäcker, ser, eller själv känner sig kränkt eller diskriminerad. Trygghetsgruppen förtydligar detta vid sin presentationsrunda i början av läsåret. Trygghetsgruppen består av kurator och speciallärare och samordnas av skolans kurator.

6.2. Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

När personal får kännedom om att en elev blivit kränkt eller diskriminerad har personalen skyldighet att skyndsamt utreda kränkningen eller diskrimineringen, enstaka såväl som upprepade händelser.

6.3. Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

Om en elev blir utsatt tar eleven/vårdnadshavaren/ personalen kontakt med läraren eller någon medlem i Trygghetsgruppen.

Därefter sker följande:

- Samtal med den som blir utsatt samt andra till exempel personal som kan veta något för att få så mycket information som möjligt.
- Samtal med den eller de som utsätter. Samtalen sker i tid efter varandra, så att de som utsätter inte ska kunna prata med varandra. I samtalen, betonas vikten av att inte prata med andra elever om vad samtalet gällt. Utgångspunkten i samtalet är att man vet att kränkningar, diskriminering, förekommit och att man ser mycket allvarligt på det och att kränkningarna omedelbart måste upphöra.

- Samtal samma dag med den utsattes vårdnadshavare och med vårdnadshavare till den som utsätter samt efter första uppföljningen, klassläraren ansvarar för kontakt med vårdnadshavaren.
- Regelbunden kontakt med den utsatte och de som kränker under en tid för att följa upp att kränkningarna upphört.
- Om kränkningarna inte upphör, upprättas en åtgärdsplan tillsammans med eleven som kränker, dennes vårdnadshavare och Trygghetsgruppen. Detta sker oftast i samband med ett elevhälsomöte. Elevhälsoteamet informeras.

6.4. Rutin när personal har kränkt barn/elever

- Den som uppmärksammar kränkningen eller den elev som blivit kränkt kontaktar rektorn.
- Rektor utreder via samtal med berörda parter. Överenskommelse om framtida förhållningssätt till varandra träffas.
- Rektor kontaktar vårdnadshavare till eleven.
- Uppföljning sker inom en vecka.
- Om rektor efter utredning kommer fram till att en kränkande behandling har förekommit ska denne kontakta HR Center. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

6.5. Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

Under våren 2020 gör vi en kartläggning tillsammans med eleverna för att se resultatet av våra åtgärder, samt upptäcka eventuella nya problem. Planen kommer att utvärderas under juni 2020. Synpunkter kommer att inhämtas från elevråd och vårdnadshavare. Arbetet fortsätter sedan med en ny analys av nuläget och med nya målsättningar och nya åtgärder.

7. DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

7.1. Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Eleverna medverkar genom klassråd, elevråd, fritidsråd och trygghetsenkäter.

Under vårterminen kommer fadderverksamheten att utvärderas. Vi genomför även regelbundna utvärderingar i verksamheten.

7.2. Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

All personal är med i analysen av elevenkäterna och kartläggningsresultaten. På våra arbetsplatsträffar diskuteras det fortsatta trygghetsarbetet. Insatserna i likabehandlingsplanen finns i skolans årshjul för att kunna utvärderas och utvecklas systematiskt.

8. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

Likabehandlingsplanen finns tillgänglig för alla på vår hemsida. I början av skolåret går klasserna igenom elevversionen av likabehandlingsplanen tillsammans. Elevversionen är skriven på ett enklare språk för att eleverna lättare ska förstå den. Denna version finns även tillgänglig för eleverna i klassrummen.

Vårdnadshavarna

Likabehandlingsplanen finns tillgänglig för alla på vår hemsida. Delar av likabehandlingsplanen presenteras på föräldramöten. När planen har reviderats för läsåret presenteras den för skolrådet.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

Likabehandlingsplanen finns tillgänglig för alla på vår hemsida. Skolans personal arbetar kontinuerligt med innehållet i planen. Den reviderade planen skickas ut till all personal via mail.

Bilagor:

1. Definitioner och begrepp/Allmänna råd

Bilaga till plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skola/verksamhet:

Ur Skolverkets allmänna råd – Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Bilaga 1. Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i de allmänna råden och är bland annat hämtade från diskrimineringslagen, skollagen och propositionen Ett starkare skydd mot diskriminering (prop. 2007/08:95).

En person är skyddad mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna *diskrimineringsgrunderna*. De sju *diskrimineringsgrunderna* är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad indirekt *diskriminering*. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. För att underlätta läsningen inryms i den här skriften begreppet sexuella trakasserier i begreppet trakasserier.

Med diskrimineringsgrunden *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Med diskrimineringsgrunden *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *elev* avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter. I diskrimineringslagen används begreppet utbildningsanordnare men i den här skriften används begreppet huvudman oavsett vilken lagstiftning det rör sig om.

